

Haza akart jutni végül, illetve folyton csak azt akarja a könyv főhőse, aki elég nagy bizonyossággal azonos a szerzővel, ami nem divatos dolog mostanság. Ettől már szimpatikus lesz egy vidéki indián számára a korszerűtlenség ilyen szintű vállalása, mint amikor löfegyverek ellen lándzsával, késsel, nyíllal szállsz szembe. De ez a főhős nem Amerikába, az indiánok egykori földjére akar hazajutni, nem is egy vidéki, kiskisvárosi rezervátumba, ha-

Csendes Toll 59

NEMZETI ZSEBKÖNYV

Győrffy Ákos: *Haza*

nem egészen máshova. Jóval kisebb léptékben gondolkodik, amire azt mondhatja, haza. És ismét korszerűtlen, ki is emeli címmé szándékát, ami ez által ironikus olvasatot is megenged. Mert hol is van ez a haza valójában? Még az erdőben se, még az ismerős vagy ismeretlen horhosokban vagy kitaposott és elvadult ösvényeken sem, a váratlanul megtalált menedékházban, a tisztáson sem, a patak partján sem. A tengerparton meg főleg. A Dunánál, a Dunában sem, mind csak érintőleges felületek. A fák között talán, amikor az őszi erdőre köd ereszkedik, és néhány fatörzs látszik csupán az erdőből, nem látszik a fától az erdő, az én, a lét és a mindennapi lelki és materiális problémáink. Amikor egy-egy pillanatra otthon érzed magad, és elhiszed, hogy ez, hogy igen, elhitheted, mert elég bátor vagy hozzá, igen, ez a hazád. Mindez egy könyv lapjain megtalálható hazatalálás lesz, élhető, át- és meg-, ebben a kedvetlen és kaotikus világban. Néhány lapnyi hazatalálás. Száz oldalas kis könyvecskében, tetszőlegesen ugrálva a szövegeken, vagy elejétől a végéig egyhuzamban olvasva el. Csendes Toll lassan szemelgetve szereti, sokszor elolvasta már, szívesen ugrál benne saját ceruzajelei nyomán a kedvenc részekhez. Megteheti, hiszen otthonra talált ebben a szimpatikus méretű zsebkönyvecskében.

De a haza nem egyszerű fogalom, hiába találta meg saját hazáját az erdő fái között Győrffy Ákos. Ha normális hazában élsz, akkor mindenki megválaszthatja a sajátját, és azt óvja, védi, szereti. Egy olyan helyen, ahol a kultúrindiánokat rezervátumba kényszerítik, ez sokkal bonyolultabb problémává válik, és a sápadtarcúak épp úgy ugranak e szó mögé felgyűlt fegyvertényre, mint az indiánok. Régóta így van ez, csak az újszülöttnek új minden. Ha ide születted a Kelet-Európa nevű területre, ezt is ajándékká kapod. Mint sok más sorsszerű dolgot. Mindezt csak azért tartja fontosnak elmondani CsT, mert neki nagyon rokon világ ez a típusú hazaiság, amit Győrffy Ákos művel, de ez alkati vonzódásból fakad. És valószínűleg csak a hasonló érzésű emberek számára jelent menedéket is a könyvecskényi hazatalálás.

Ezeket a naplószerű kísérőzákat egy költő írta. Ezt onnan lehet biztosan tudni, azon túl, hogy korábbi köteteinek sorai versszerűen voltak tördelve, így azokat verseskönyvnek nevezzük az egyszerűség kedvéért, szóval, ilyeneket csak költő tud írni: „minél inkább eltévedek, annál közelebb 60 kerül az otthon”. Vagy: „A haza, gondolom már a kocsmában, egy tényleg életmentő beharovka és néhány korty sör után, a haza az elviselhetőbb halálfélelem az ismerős és megszokott díszletek között.”
(*Magvető Kiadó, Bp. 2012*)

